

Çeşitli Açılardan Fiil Çeşitleri Açıklamalar Ve Örnekler

1- Aslî Harfleri (Kök Harfleri) Bakımından Fiiller

1 - Mücerred Fiil : Her Hangi Bir Ek Almamış Yalın Halde Bulunan Fiiller.

- a- Sülâsî (3 Harfli) Fiiller : كَتَبَ – فَتَحَ – ذَهَبَ
- b- Rubâî (4 Harfli) Fiiller : تَرَجَّمَ – دَحْرَجَ – بَسَمَلَ

2- Mezid Fiil : Aslî Harfleri Üzerine Bir, İki Veya Üç Harf İlave Alan Fiiller.

- a- Sülâsî Mezid : كَاتَبَ – تَفَتَّحَ – اجْتَمَعَ
- b- Rubâî Mezid : تَدَحَّرَجَ – تَسَلَّسَلَ – تَبَعَثَرَ

2 – Zaman Bakımından Fiiller

- a- Mazi Fiil : Anlamı Geçmiş Zamanı İfade Eden Fiiller. حَضَرَ – قَالَ – فَهِمَ
- b- Muzari Fiil : Anlamı Şimdiki Veya Geniş Zamanı İfade Eden Fiiller. يَخْضُرُ – يَقُولُ – يَذْهَبُ
- c- Emir Fiil : Anlamı Emir İfade Eden. اِفْتَحْ – قُلْ – تَعَلَّمْ

3– Yapı Bakımından (İllet Harfi Alıp Almama Yönünden) Fiiller

1- Sahih Fiiller : Aslî Harfleri İçinde İlet Harfi (ا و ي) Bulunmayan Fiiller.

- a- Salim Fiil : Aslî Harfleri İçinde İlet Harfi Olmayan Fiiller. سَمِعَ – خَرَجَ – طَلَبَ
- b- Mehmuz Fiil : Aslî Harfleri İçinde Hemze Olan Fiiller. أَكَلَ – سَأَلَ – قَرَأَ
- c- Muzaaf Fiil : İçinde Aynı Harften İki Harf Olan Fiil. مَدَّ – صَبَّ – رَشَّ

2- İlletli Fiiller : Aslî Harfleri İçinde Bir Veya İki İlet Harfi Olan Fiiller.

- a- Misal Fiil : Aslî Harflerinden İlki و veya ي Olan Fiillerdir. يَسَرَ – وَقَفَ – يَسِرُ
- b- Ecvef Fiil : Aslî Harflerinde 2. Harfi (Orta Harfi) İlet Harfi Olan Fiillerdir. عَاشَ – قَالَ – سَارَ
- c- Nakıs Fiil : Aslî Harflerinden Son Harfi İlet Harfi Olan Fiillerdir. دَعَا – رَمَى – نَهَى – رَضِيَ
- d- Lefif Fiil : Aslî Harflerinden İkisi İlet Harfi Olan Fiillerdir.
 - a- Lefifi Makrun : İlet Harfleri Yan Yana Olan Fiillerdir. لَوَى – شَوَى – كَوَى
 - b- Lefifi Mefruk : İlet Harfleri Birbirinden Ayrı Olan Fiillerdir. وَفَى – وَفَى – وَلَى

4 Mef'ul Alıp Almama Yönüyle Fiiller

- a- Mef'ul Alan Müteaddi (Geçişli) Fiiller. أَكَلَ – ضَرَبَ – شَرِبَ (أَكَلَ الْوَلَدُ الْخُبْزَ)
- b- Mef'ul Almayan Lazım (Geçişsiz) Fiiller. جَاءَ – ذَهَبَ – جَلَسَ (جَاءَ الْوَلَدُ)

5 Faili Belli Olan Veya Olmayan Fiiller

- a- Faili Belli Olan Malum Fiiller. قَرَأَ (قَرَأَ الْوَلَدُ الْكِتَابَ)
- b- Faili Belli Olmayan Meçhul Fiiller. كُتِبَ – قِيلَ – قُرِئَ (قُرِئَ الْكِتَابُ)

6 Çekimli Ve Çekimsiz Fiiller

- a- Çekimli (Mutasarrıf) Fiiller. Mazi, Muzari Ve Emir Çekimleri Olan Değişik Şekillere Bablara Aktarılan Fiillerdir. كَتَبَ – فَتَحَ – زَلَزَلَ
- b- Çekimsiz (Câmid-Donuk) Fiiller. Sadece Mazi Ya da Emir Şeklinde Olup Başka Şekillere Bablara Aktarılamayan Çekimi Yapılamayan Fiillerdir. لَيْسَ – تَعَالَ – عَسَى – نَعَمْ – بَشَى